

Activitat del tema 7. L'Estat liberal.

Comentari de text.

EL PROCÉS DESAMORTITZADOR A L'ESPANYA DEL SEGLE XIX

Señora:

Vender la masa de bienes que han venido a ser propiedad del Estado, no es tan solo cumplir una promesa y dar garantía positiva a la deuda nacional por medio de una amortización, exactamente igual al producto de las ventas, es vivificar una riqueza muerta; desobstruir los canales de la industria y de la circulación; apegar al país a todo lo propio (...). No es, Señora, ni una fría especulación mercantil, ni una mera operación de crédito: es un elemento de animación, de vida y de ventura para la España. Es, si puedo explicarme así, el complemento de su resurrección política.

El Decreto que voy a tener la honra de someter a la augusta aprobación de V. M. sobre la venta de esos bienes adquiridos ya para la Nación (...). El beneficio de minorar la fuerte suma de la deuda pública, es menester que se enlace con la alta idea de crear una copiosa familia de propietarios (...). Confirma la garantía solemne de que todos los productos de las ventas de los bienes nacionales se invertirán religiosamente en la amortización de la deuda pública, destruyéndose los títulos de los valores entregados en pago (...). Se ha procurado conciliar todos los derechos, compartiendo entre los títulos consolidados y los liquidados todos los productos metálicos de las ventas de dinero (...).

(Juan Álvarez y Mendizábal. En Madrid, 19 de febrero de 1836).

Els beneficiaris de les reformes liberals de Mendizábal i de Madoz foren, en part, aquells que n'haurien d'haver estat les víctimes i, en conseqüència, en resultà enfortit el sistema tradicional tan nefast. Més encara: a partir de les desamortitzacions es va produir el pas de capitals de l'economia urbana a la rural. La gran oferta de terres en condicions de pagament molt acceptables hi desvià uns recursos financers que, altrament, haurien anat destinats a la indústria [...]. En resum, ja l'efecte que la terra només fou un mitjà indirecte per a la mobilització de capitals, en gran part urbana, destinats al desenvolupament econòmic en el cas dels béns comuns, desamortitzats a partir de l'any 1855, el producte dels quals fou destinat a atendre les necessitats del deute públic, però també per fer efectius els ajuts o subvencions a les companyies eclesia- siàniques de ferrocarrià.

J. Nadal. El proceso de la revolución industrial en España. 1814-1913. ed. Ariel, Barcelona, 1978, pág. 83-84.

Comenta els textos atenent a les següents qüestions:

- Descriu el panorama de l'agricultura espanyola al segle XIX. (Producció i rendiments, problemes de la propietat, avenços a la segona meitat del segle XIX...)
- Analitza el problema de la terra amortitzada durant el segle XVIII.
- Quines són les diferents desamortitzacions realitzades a Espanya el segle XIX?
- Quina era la situació política a Espanya als anys dels dos decrets?
- Quins béns varen ser amortitzats pels decrets de 1836 i de 1855?
- Quines eren les motivacions i finalitats de les desamortitzacions?
- Quins grups socials es van veure beneficiats, i quins perjudicats per les desamortitzacions?
- Quins problemes agraris va resoldre la desamortització? Quins no va resoldre?

Indicacions

El comentari ha de ser redactat com una unitat coherent de sentit ple on ha de quedar exposat:

- identificació dels textos
- descripció de les idees principals dels textos
- anàlisi del context històric
- anàlisi de la problemàtica particular que aborda el text

e) Per realitzar un correcte comentari seria convenient que tinguis en compta els següents suggeriments

- ➔ Enumera les línies del text.
- ➔ L'exposició ha de tenir una extensió mínima de 1500 paraules i un màxim de 2500 paraules.
- ➔ S'han d'utilitzar un mínim de dues fonts bibliogràfiques. Aquestes han de quedar assenyalades al final del treball.
- ➔ Contesta a les preguntes amb oracions completes amb l'ordre més planer: subjecte, verb i complements. S'ha de buscar la claredat de la frase evitant construccions artificioses o rebuscades.
- ➔ Evita errades ortogràfiques. Vigila l'accentuació, les majúscules en noms propis, sigles i acrònims, les falses traduccions o, directament, la utilització del català i del castellà al mateix text.
- ➔ Claredat no significa reduir-se a frases curtes, independents, separades per punts cada poques paraules, sinó que, com correspon al desenvolupament d'un pensament ordenat, es necessiten frases principals i subordinades.
- ➔ Per l'establiment de relacions, explicacions, causes i conseqüències existeixen una sèrie de nexes lògics a la teva disposició (però, per tant, perquè, a causa de, etc.)

Enviar abans del dia 3 de març a la direcció de correus electrònic

joverjuniper@gmail.com

Assumpte: 2batx(IIinatge) Treball desamortitzacions

Material de consulta per poder realitzar el comentari

http://www.encyclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0228445

<http://www.historiasiglo20.org/HE/10d-1.htm>

<http://bachiller.sabuco.com/historia/Desamortizaciones.pdf>

<http://www.lasallecordoba.com/gestor/ficheros/Tema%205%20Las%20Desamortizaciones%20de%20Mendizbal%20y%20Madoz.pdf>

[Las Desamortizaciones](#) PPT amb explicació clara i completa

Totres de senyorria	Totres comunals	Desamortització de senyories eclesiàstiques
A) Cortes de Cadix (1808 - 1814) Llei de abolició de règim de senyories	Llei repartint propietat i comunals	Llei incorporant a l'Estat els béns dels ordes religiosos dissolts per l'invasor
B) Trienni Liberal (1820 - 1823) Llei de desvinculació	Tranquil·litat de finques Decret convertint en propietat particular zones i béns del patrimoni reial	Llei incorporant a l'Estat els béns dels monestirs i convents dissolts per les Cortes
C) Regències (1834 - 1843) Restabliment de la Llei de 1820	Reial Orde regulant vendes i ocupacions	Dissolució dels ordes religiosos Llei de Béns Nacionals Llei reformant les anteriors
D) Dècada moderada (1843 - 1854)		Llei restringint la venda de Béns Nacionals Concordat de 18 - III - 1851
E) Bienni progressista (1854 - 1856)	Llei desamortitzadora general. Suspens 14 - IX - 1856	